

Comentari al Reial Decret 2568/1986 sobre Organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals.

Lluís Fargas i Mas

En principi cal centrar el reglament en el marc legal de l'ordenació local. Aquest reglament és el punt final d'un procés que té el seu inici a la llei de Bases de Règim Local de 1955, se cita aquesta llei com a inici del procés degut que encara alguns dels seus preceptes són vigents, tot i que la major part d'ells van ésser derogats per la Constitució de 1978 així com per la llei de Bases de Règim Local de 2 d'abril de 1985, la qual ha estat complementada pels reglaments 781/1986 (del qual se n'ha fet un text refós) i pel reglament 781/1986 de 28 de novembre (BOE de 22 de desembre) que és objecte d'aquest comentari. És convenient també tenir present el rang normatiu del reglament, pel qual en cap cas podrà contradir cap norma superior (especialment la LL.B.R.L. i la Constitució).

Degut a l'extensió del reglament s'obviaran de comentar una sèrie de capítols que són els que fan referència a la província, els de procediment i règim jurídic i el de la responsabilitat en la gestió de l'ens local, per així poder-nos centrar en les competències, funcionament i estatut del veí dels municipis de menys de 5000 habitants, ja que la llei alhora de distribuir les competències distingeix entre municipis de menys de 5000 h, menys de 20000 h, menys de 50000 h i finalment municipis de més de 50000 habitants.

Pel que fa a les competències, el reglament es remet a la llei on a l'article 25.2 dona un llistat de competències que haurà d'exercir el municipi seguint la legislació bàsica dictada pel govern central o per l'autonòmic segons depengui la competència, aquestes matèries són: a) Seguretat en locals públics, b) ordenació del tràfic, c) Protecció civil d) Promoció i gestió de les vivendes, e) patrimoni històric, f) protecció del medi ambient, g) escorxadors, h) serveis funeraris, i) transport públic, j) activitats culturals, deportives i turisme. Al següent article en el seu segon apartat (26,1,a) dona un llistat de matèries que són obligatòries per als municipis en tota la seva extensió, en la gestió d'aquestes

l'ajuntament no haurà de seguir cap mena de pauta i són les competències que fan referència a l'enllumenat públic, cementiri, recollida d'escombraries, neteja dels carrers, aigua potable, pavimentació i control d'aliments i begudes, malgrat això en la segona part de l'article s'estableix que si el compliment d'aquestes competències obligatòries fos impossible o molt difícil de realitzar el municipi podrà demanar la dispensa a la comunitat respectiva, finalment els articles 27 i 28 donen una sèrie de competències complementàries que en determinades situacions podrà exercir el municipi.

A l'organització i funcionament dels municipis el reglament hi dedica tot el títol II, cita com a òrgans necessaris de l'ajuntament la figura de l'alcalde, la del tinent d'alcalde, la del ple i finalment la de la comissió de govern (aquesta és una comissió creada de forma lliure per l'alcalde d'entre els seus regidors, i és la que realment realitza les tasques de govern), és obligatòria en els municipis de més de 5000 habitants i optativa en els municipis de menys de 5000 habitants on podrà ser creada pel ple de l'ajuntament. A l'article 40 es dona un llarg llistat de les competències que té l'alcalde, 27 en total de les que en podríem destacar per la seva importància; a) la direcció i representació de l'ajuntament b) dictar bans, c) exercici de la direcció de la policia municipal, així com el nomenament i sanció dels funcionaris que utilitzin armes, d) sanció de les faltes de desobediència a la seva autoritat o infracció de les ordenances.

Pel que fa a la figura del tinent d'alcalde, aquesta és optativa, la seva missió és substituir l'alcalde en els casos de vacant, absència o malaltia, hi podrà haver tants tinentes d'alcalde com l'alcalde desitgi amb l'única limitació que aquests no superin en nombre el terç dels membres del consistori.

El Ple estarà format per tots els membres del consistori, a l'article 49 se n'enumere-

ren les seves funcions de les que se'n podria destacar: a) El control i fiscalització dels òrgans de govern b) l'aprovació dels plans urbanístics c) aprovació de les formes de gestió dels serveis públics. El reglament distingeix entre sessions ordinàries, sessions extraordinàries i sessions extraordinàries amb caràcter urgent, les quals són convocades quan degut a la urgència no hi ha temps material per convocar una sessió extraordinària. Dins del ple els membres del consistori hauran d'agrupar-se per grups polítics i la sanció per no assistència al ple sense causa justificada, en els municipis de menys de 5000 habitants, és de 500 pessetes. Les sessions del ple seran públiques excepte les que puguin afectar a l'article 18.1 de la constitució (dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge), el públic assistent al ple no hi podrà participar, excepte que així els ho demani expressament l'alcalde, el qual podrà ordenar que es desallotgi la sala si el públic impedeix el normal desenvolupament del ple.

No voldria acabar el comentari sobre el funcionament sense fer referència a l'article 86 (i per tant també al 110, el qual es remet al 86), l'article diu textualment «**Las convocatorias de las sesiones, las órdenes del día, mociones, votos particulares, propuestas de**

acuerdo y dictámenes de las Comisiones Informativas se redactarán, en todo caso, en lengua castellana» aquest precepte els ajuntaments de motu propi han decidit no aplicar-lo, però personalment crec que no s'ha d'aplicar perquè és contrari a diverses lleis, entre elles la de Normalització i el propi Estatut, però a més crec que és inconstitucional perquè vulnera clarament l'article 3.2. de la Constitució («**Las demás lenguas españolas serán también oficiales en las respectivas Comunidades Autonomas de acuerdo con sus Estatutos**»).

Per raons d'espai no puc estendre'm en el comentari de l'estatut del veí, pel qual em remeto a la lectura del reglament. Voldria dir només que el reglament es remet a la llei de Bases del Règim Local on es distingeix entre veí (espanyol, major d'edat, resident habitual a la població i empadronat) i resident (no espanyol i no major d'edat), finalment dir que entre els drets del veí, hi podem destacar el dret de petició (dret constitucionalitzat a l'article 105), el dret de ser elegit i de poder elegir, i finalment el dret de demanar una consulta popular per raons d'interès per la població seguint les pautes que marca la Llei de Règim Electoral General.

LL. F. i M.

QUADERN DE DIVULGACIÓ CULTURAL NUM. 13

RIUDOMS ALS SEGLES XII i XIII

EZEQUIEL GORT JUANPERE

CENTRE D'ESTUDIS RIUDOMENCS «ARNAU DE PALOMAR»

